

КЛАСИФІКАЦІЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

CLASSIFICATION OF FINANCIAL SERVICES MARKETS

У межах статті ринок фінансових послуг розглянуто як цілісний об'єкт дослідження і, з урахуванням цього, запропоновано класифікацію його видів. Зазначено, що у більшості наукових праць увага вчених відводиться дослідженню сегментної структури ринку фінансових послуг, що не є його класифікацією. З урахуванням цього у статті ідентифіковано основні класифікуючі ознаки, за якими у подальшому виділено типи окресленого ринку, а саме: відповідно до законодавства; за способом розвитку; за рівнем регулювання; за масштабом; за характером функціонування; за рівнем інтеграції у світову економіку; за рівнем розвитку; за рівнем свободи діяльності. Обґрунтовано їх сутність.

Ключові слова: ринок, фінансова послуга, ринок фінансових послуг, фінансовий посередник, фінансова система, класифікація, сегментація, систематизація.

Постановка проблеми. Ринок фінансових послуг є складною системою різних взаємозв'язків між економічними суб'єктами. Важливість розвитку окресленого ринку з позиції забезпечення стабільного динамічного розвитку економіки країни важко переоцінити. На сьогодні окреслений ринок пронижує фактично всі сфери та галузі національного господарства. Розвиток ринку фінансових послуг пов'язаний з функціонуванням фінансових посередників, які акумулюють тимчасово вільні кошти економічних суб'єктів і перетворюють їх на інвестиційні та кредитні ресурси, які є надважливими для подальшого розвитку національної економіки. Діяльність окреслених установ без функціонування ринку фінансових послуг, нероздільною частиною якого вони є, неможлива. Саме тому проведення нових досліджень у сфері пізнання теоретичних, методичних і методологічних особливостей функціонування та розвитку ринку фінансових послуг є актуальним.

Окремою складовою поглиблення теоретичних засад функціонування зазначеного ринку є ідентифікація різних за своєю природою класифікуючих ознак, за якими можна виділити типи такого ринку. Проведення систематизації його основних видів дає можливість сформулювати певний теоретичний базис для реалізації подальших наукових досліджень його сутності з аналізом окремих його сегментів та закономірностей розвитку такого ринку в різних економічних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі питання дослідження теоретичних особливостей розвитку ринку фінансових послуг розглядаються у наукових працях Боброва С. А., Вишиваної Б. М., Войтенко О. М., Еш С. М., Коваленко Ю. М., Міщенко В. І., Науменкової С. В., Юрія С. І., Юрчук Г. В., Ящук В. В. та ін.

Окремі питання щодо сегментації ринку фінансових послуг та виділення його видів знайшли своє відображення у працях Захарченко К. В., Зими О. Т., Михальського В. В., Кравця В. І., Солошкіної І., Подзигун І. та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У більшості наукових праць щодо дослідження ринку фінансових послуг основна увага приділяється ідентифікації його сутності, функціям, впливу на розвиток національної економіки. Проте питання класифікації такого ринку не отримали належного вивчення та обґрунтування.

Метою статті є ідентифікація основних ознак, за якими можна провести систематизацію та класифікацію видів ринку фінансових послуг.

Виклад основного матеріалу. Ринок фінансових послуг за своєю сутністю є складною, динамічною макросистемою, яка складається з низки компонентів, що окремо один від одного відіграють важливу роль в економічному розвитку держави. Ці елементи за своєю природою є також складними об'єктами з позиції їх наукового дослідження. Проте вивчення ринку фінансових послуг як цілісного об'єкта пізнання є досить вагомою складовою удосконалення розвитку всього сектора фінансових послуг, що сформувався в країні. Загалом, враховуючи численну кількість різних наукових підходів до трактування сутності окресленого ринку, у межах статті будемо розглядати ринок фінансових послуг як сукупність економічних відносин, що виникають при реалізації нематеріальної форми результатів взаємодії, яким притаманна споживча вартість, між суб'єктами в процесі задоволення одними

учасниками (виробниками) фінансових потреб інших (споживачів) на взаємовигідній основі узгодження їх інтересів за власний рахунок, рахунок клієнтів або за рахунок залучених фінансових ресурсів інших суб'єктів відповідно до чинного законодавства з метою отримання прибутку, збереження вартості активів або досягнення соціального ефекту від реалізації такої взаємодії [10, с. 74].

Зауважимо, що класифікація ринків фінансових послуг як складова теоретичного обґрунтування їх функціонування та розвитку не знайшла свого належного відображення у науковій літературі. Досліджуючи окреслені питання, автор виявив відсутність будь-яких досліджень у цій площині. Натомість значна кількість наукових праць присвячена вивченню сегментної структури ринку фінансових послуг. Зокрема, Міщенко В. І., Науменкова С. В. зазначають, що залежно від спрямованості діяльності фінансових посередників ринок фінансових послуг може бути представлений як ринок фінансових послуг банків і небанківських установ [1, с. 390]. На перший погляд, такий підхід є складовою класифікації зазначеного ринку, але за сутністю лише виділяє два сегменти у його структурі. Таким чином, сегментацію даного ринку не можна ототожнювати з його класифікацією. Це обумовлено наступним.

Зокрема, класифікація ринків фінансових послуг пов'язана із дослідженням такого ринку як цілісного об'єкта вивчення або сукупності таких об'єктів. Тобто, при класифікації ми розглядаємо окреслений ринок як окрему систему, не акцентуючи уваги на її будові, проте вивчаючи можливі її характеристики. При сегментації ринку фінансових послуг ми досліджуємо, у першу чергу, його будову, ідентифікуємо основні елементи, проте не зупиняємося у вивченні на видах самого ринку фінансових послуг, а лише його складових. Також при сегментації ми можемо провести класифікацію фактично кожної з макроструктур, що входять до складу окресленого ринку. При розгляді його як цілісного об'єкта можемо навести лише єдину класифікацію й ідентифіковані ознаки у майбутньому лише доповнювати новими характеристиками та відповідними їм типами.

Таким чином у статті проведено класифікацію видів ринку фінансових послуг, не враховуючи його структуру, що дало змогу виділити наступні ознаки, зображені на рис. 1, та відповідні до них типи. Розглянемо їх більш детально.

Легальний ринок фінансових послуг – це такий ринок, усі відносини в межах якого будуються виключно в правовій площині з дотриманням норм чинного законодавства. У більшості розвинених країн світу ринок фінансових послуг є легальним і регулюється досить ефективно державними органами влади.

Тіньовий ринок фінансових послуг – такий ринок, у межах якого здійснюються угоди щодо руху фінансових активів без дотримання умов чинного законодавства як до організації таких угод, так і до організації роботи фінансових установ, що такі послуги надають. Досить часто тіньовий ринок фінансових послуг являє собою сукупність фізичних осіб, що пропонують певні види фінансових послуг, наприклад обмін валют або надання кредитів, реалізацію інвестиційних угод і т.д. Тіньовий ринок фінансових послуг виникає через неефективність регулювання цієї сфери державою, складність дотримання діючих норм та правил. Варто зауважити, що в цілому у більшості випадків наявність такого ринку влаштовує і споживачів окреслених послуг.

Ринок фінансових послуг, що виник та розвивався еволюційним способом – такий ринок, який виник і розвивався поступово відповідно до загального розвитку суспільства, його економічного та соціального аспектів. Такі ринки на сьогодні є найбільш розвиненими, оскільки мають значну історію та досвід власного функціонування. Фактично у межах таких ринків фінансових послуг були сформовані сучасні принципи їх функціонування, винайдені основні форми існування фінансових посередників, і вже у сучасний момент окреслені ринки є джерелом виникнення нових інновацій у сфері фінансових послуг. До таких ринків варто віднести ринки фінансових послуг США та Великобританії.

Ринок фінансових послуг, що виник та розвивався революційним способом – це такі ринки фінансових послуг, що загалом розвиваються під тиском принципів і правил, що вже сформовані у світовій економічній системі. У межах таких ринків державні органи влади досить часто реалізують процеси трансплантації сформованих в інших країнах інститутів з метою їх впровадження на власних ринках фінансових послуг. Як правило, розвиток таких ринків і формування інституціональної платформи їх функціонування відбувається швидко у часовому періоді. Зазначені ринки притаманні країнам, у межах яких в міру політичних, культурних та ідеологічних чинників ринок фінансових послуг не міг розвиватися у нормальних умовах господарювання, а фінансові посередники функціонували у неринкових умовах. Окреслені ринки фінансових послуг притаманні всім колишнім радянським республікам, у минулому іншим комуністичним країнам і т. д.

Регульований ринок фінансових послуг – такий ринок фінансових послуг, у межах якого ефективно розвивається система державного регулювання та нагляду за функціонуванням фінансових посередників та наданням ними послуг своїм клієнтам. Наявність певних механізмів в окресленій сфері вже свідчить про існування центрів регулювання ринку фінансових послуг. У даному випадку не робимо акцент на якості такого регулювання та дієвості рішень державних органів влади. На сьогодні у більшості розвинених країн можна спостерігати існування регульованих ринків фінансових послуг, механізми такого регулювання є відмінними і різняться між окремими державами.

Нерегульований ринок фінансових послуг – такий ринок фінансових послуг, у межах якого не існує систем державного регулювання за діяльністю фінансових посередників, окреслений ринок розвивається стихійно, відсутні механізми захисту прав споживачів фінансових послуг. Такі ринки фінансових послуг були притаманні державам у різні історичні епохи їх розвитку на початку зародження грошово-кредитних відносин. Також окреслені ринки можна зустріти у нерозвинених країнах, де відсутнє ефективне державне регулювання як окремий, притаманний ринковій економіці, інститут.

Світовий ринок фінансових послуг – загальний ринок фінансових послуг, який за своєю структурою складається з усіх національних ринків фінансових послуг. Такий ринок може виступати як окремий об'єкт дослідження з метою ідентифікації основних тенденцій його розвитку, виникнення інноваційних продуктів у його межах, які можуть впливати на функціонування у майбутньому всіх національних ринків фінансових послуг.

Національний ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, що функціонує у межах окремої країни з певними, притаманними йому специфічними рисами, які відрізняють його від інших подібних ринків. Окреслені ринки у більшості випадків перебувають у центрі уваги національних органів державної влади у сфері їх регулювання.

Також зауважимо, що як проміжну ланку між світовим та національними ринками фінансових послуг можна виділити такі ринки, що функціонують у межах кількох країн, для яких є спільний економічний простір і наявність єдиних державних органів у сфері розробки правил та механізмів розвитку таких ринків. Наприклад, у межах ЄС існують як національні ринки фінансових послуг, так поступово відбуваються процеси конвергенції законодавчої бази окремих держав у єдину систему уніфікованих правил та норм.

Мезорегіональний ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, що притаманний певній окремій території і складається більш ніж з однієї адміністративної одиниці (регіону). Такі ринки фінансових послуг можна розглядати у контексті вивчення територій як окремих об'єктів дослідження, що лише поглиблює дослідницьку компоненту такого аналізу і дає змогу охарактеризувати більш ґрунтовно розвиток економіки мезорегіонів.

Регіональний ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, що функціонує у просторі окремого регіону і представлений сукупністю взаємовідносин, які утворюються між фінансовими посередниками, що функціонують на території такого регіону, та їх споживачами. Особливо актуальними дослідження таких ринків є у процесі вивчення економічних особливостей розвитку окремих регіонів.

Локальний ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, що функціонує у межах окремого міста, району і т.д. Фактично територіально фінансові посередники функціонують в усьому економічному просторі держави, їх розвиток та розміщення також мають свої закономірності й обумовлені низкою різних чинників. У межах окремих міст такі установи також формують ринок фінансових послуг, якому будуть притаманні свої особливості, що будуть продиктовані рисами економічного розвитку таких територіальних одиниць.

Банкоцентричний ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, у межах якого банківські установи відіграють ключову роль у розвитку такого ринку. Фактично у межах окреслених ринків банківські установи займають провідні позиції у секторі надання кредитних та інвестиційних послуг, а інші інституційні інвестори відіграють допоміжну та другорядну роль. Окреслені ринки фінансових послуг притаманні таким країнам, як Франція, Німеччина, Італія, Швейцарія, Польща, Україна. Варто зауважити, що це не означає того, що інші сегменти ринку фінансових послуг розвинуті слабо, у цьому випадку банківські установи розглядаються як найбільш капіталізовані установи на ринках фінансових послуг.

Інвестиційний ринок фінансових послуг – такий ринок фінансових послуг, у межах якого інституційні інвестори, крім банків (інвестиційні компанії, страхові компанії, інвестиційні фонди, пенсійні фонди), відіграють ключову роль у розвитку такого ринку і загалом найбільше впливають на функці-

онування економіки країни. У межах таких систем банківські установи також займають важливу роль, однак, зважаючи на особливості національного законодавства, інші інституційні інвестори мають більші можливості до розвитку й нарощення власного капіталу та обсягів залучених ресурсів. Варто зауважити, що в цілому моделі банкоцентричного та інвестиційного ринку фінансових послуг формуються історично під тиском різних чинників.

Відкритий ринок фінансових послуг – такий ринок фінансових послуг, у межах якого існують принципи вільного перетікання капіталу, виведення дивідендів. Вхідження фінансових посередників на такий ринок є простим і не вимагає реалізації складного механізму їх реєстрації відповідно до національного законодавства. Такий ринок фінансових послуг досить сильно інтегрований до світового ринку і, таким чином, досить швидко відчуває глобальні зміни у фінансовій системі.

Закритий ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, у межах якого існують значні та різні за своїм змістом обмеження щодо входження нових фінансових посередників на такі ринки. Загалом такі ринки притаманні країнам, де розвиток економіки відбувається в умовах авторитаризму, тоталітарних політичних режимів. У таких країнах вся економічна система підпорядковується вимогам політики. Саме тому розвиток ринку фінансових послуг стримується штучно шляхом недопущення нових учасників, зниження рівня інноваційного функціонування такого ринку, нехтування правами споживачів фінансових послуг.

Зауважимо, що на сьогодні в багатьох країнах сформовані відкриті ринки фінансових послуг, проте у кожній державі існує своя система обмежень щодо діяльності фінансових посередників, що обумовлено необхідністю дотримання економічної безпеки країни та підтримкою розвитку вітчизняних фінансових установ.

За рівнем розвитку ринків фінансових послуг нами виділено чотири групи, що зображено на рис. 1. Однак при доцільності можна цю класифікуючу ознаку розширити та детальніше обґрунтувати критерії такого розподілу. Окреслений аналіз у межах цієї статті не проводиться.

Дуже розвинутий ринок фінансових послуг – ринки фінансових послуг, яким притаманний найбільший розвиток у світі й які фактично визначають вектор розвитку світового ринку фінансових послуг. До таких країн варто віднести США, Великобританію, ЄС, Японію. Також зазначені держави можна ідентифікувати за рівнем їх впливу на розвиток світового ринку фінансових послуг.

Розвинутий ринок фінансових послуг – ринки фінансових послуг, які притаманні розвиненим країнам, але їх функціонування має не настільки значний вплив на загальні тенденції розвитку світового ринку фінансових послуг. До таких країн, на наше переконання, можна віднести Польщу, скандинавські країни і т.д.

Слаборозвинутий ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, який перебуває у трансформаційному стані свого існування і розвивається при постійній зміні законодавчої бази діяльності фінансових посередників, покращення державного нагляду за функціонуванням таких установ і т. д. У межах таких ринків існують неефективні механізми захисту прав споживачів фінансових послуг, не до кінця створені необхідні інститути для їх розвитку. До країн з таким ринком фінансових послуг слід віднести Україну.

Нерозвинутий ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, який притаманний державам із слабо розвинутою економікою, певним рівнем стихійного та не регульованого з боку держави функціонування національного господарства. У таких країнах досить низький рівень життя, а тому розвиток ринку фінансових послуг не перебуває у центрі уваги державних органів влади, оскільки його існування не відповідає сформованій економічній формації розвитку даного суспільства.

Вільний ринок фінансових послуг – це такий ринок фінансових послуг, у межах якого держава створює лише умови для функціонування фінансових посередників та загалом розвитку індустрії фінансових послуг, однак сам ринок функціонує під тиском процесів формування пропозиції та попиту на ньому. Для таких ринків фінансових послуг притаманний високий рівень конкуренції у даній сфері, що покращує захист прав споживачів і підвищує рівень користування ними фінансовими послугами. У межах такого ринку інновації швидше проникають у національні ринки фінансових послуг і сприяють їх розвитку.

Планово-регульований ринок фінансових послуг – ринок фінансових послуг, який розвивається під постійним наглядом держави, яка фактично контролює всі його аспекти. Існує точка зору, що в командно-адміністративній економіці ринок фінансових послуг відсутній загалом. Наприклад, на думку А. Румянцева і Ю. Коваленко, ринок фінансових послуг є особливою, притаманною лише ринковій економіці сферою економічних відносин, де здійснюють купівлю-продаж, розподіл і перерозподіл

фінансових активів країни між сферами економіки [4, с. 235]. Проте, з другого боку, виникає питання щодо функціонування фінансових посередників у тоталітарних країнах. У Радянському Союзі існувала низка ощадних кас і банківських установ, які надавали фінансові послуги громадянам. Саме тому вважаємо, що в таких економічних системах ринок фінансових послуг також існує, але йому притаманні досить сильні специфічні риси функціонування. В цілому такий ринок можна однозначно назвати монополізованим, а основним, кінцевим виробником фінансових послуг виступає держава.

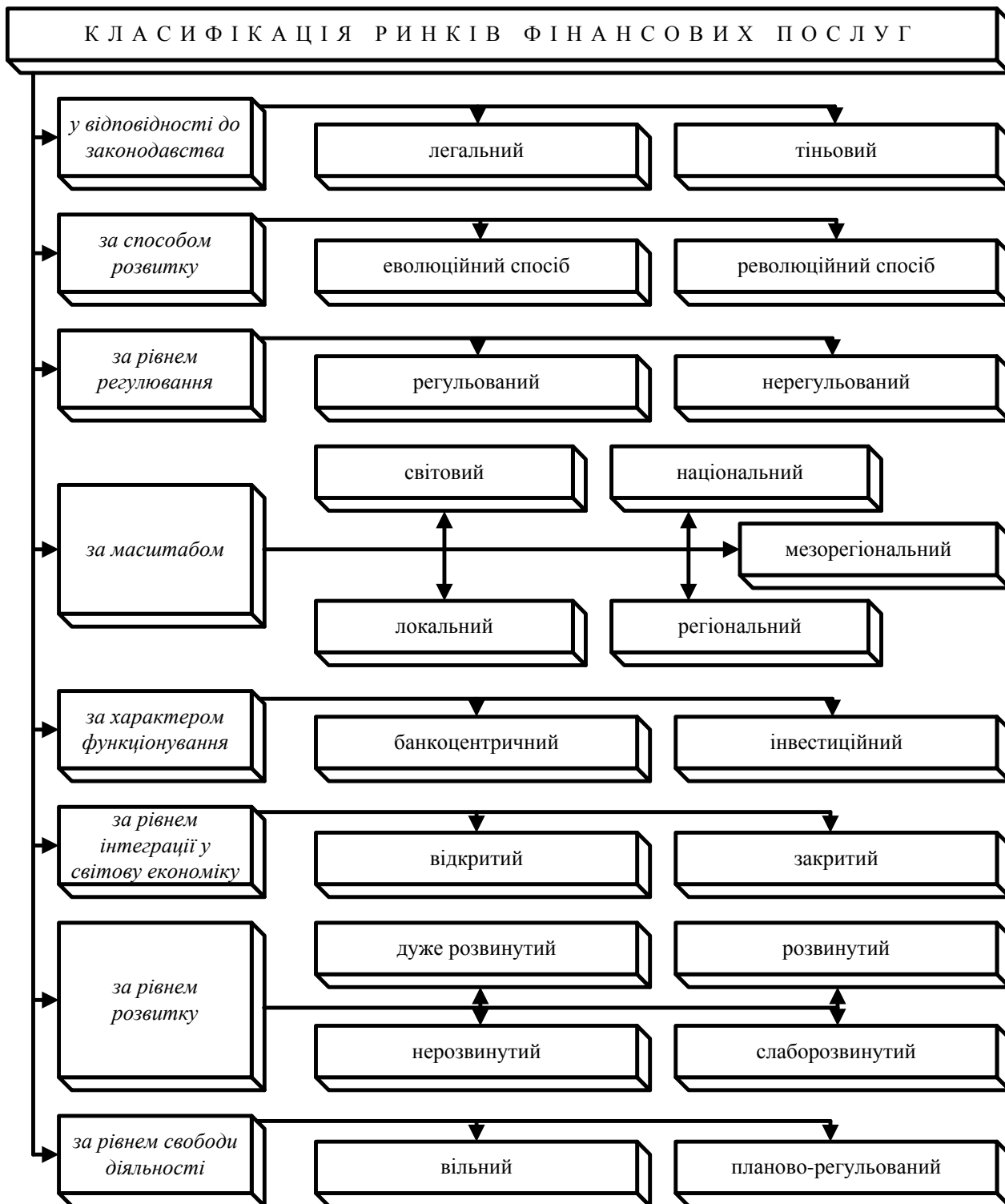

Рис. 1. Класифікація ринків фінансових послуг

Джерело: складено автором з урахуванням [2; 3; 5; 6; 7; 8; 9; 11–12].

Висновок. У межах статті запропоновано розглядати ринок фінансових послуг як сукупність економічних відносин, що виникають при реалізації нематеріальної форми результатів взаємодії, яким притаманна споживча вартість, між суб'єктами в процесі задоволення одними учасниками (виробниками) фінансових потреб інших (споживачів) на взаємовигідній основі узгодження їх інтересів за власний рахунок, рахунок клієнтів або за рахунок залучених фінансових ресурсів інших суб'єктів відповідно до чинного законодавства з метою отримання прибутку, збереження вартості активів або досягнення соціального ефекту від реалізації такої взаємодії. Такий підхід дав можливість розглянути ринок фінансових послуг як цілісний об'єкт дослідження і, з урахуванням цього, запропонувати класифікації його видів.

Акцентовано увагу, що у більшості наукових праць увага вчених відводиться дослідженню сегментної структури ринку фінансових послуг, що не є його класифікацією. З урахуванням цього, у статті ідентифіковано основні ознаки, за якими у подальшому виділено типи окресленого ринку, до яких віднесено такі: відповідно до законодавства; за способом розвитку; за рівнем регулювання; за масштабом; за характером функціонування; за рівнем інтеграції у світову економіку; за рівнем розвитку; за рівнем свободи діяльності. Обґрунтовано їх сутність.

Список використаної літератури

1. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. – К. : Центр наук. дослідж. Нац. банку України, Знання, 2011. – 504 с. – (Інституційні засади розвитку банківської системи України).
2. Бобров Є. А. Роль та місце ринку фінансових послуг у структурі фінансового ринку / Є. А. Бобров // Фінанси України. – 2007. – № 4. – С. 88–94.
3. Вишивана Б. М. Роль ринку фінансових послуг у розвитку національної економіки / Б. М. Вишивана, О. В. Остафіль // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2009. – Вип. V, т. 2. – С. 192–196.
4. Войтенко О. М. Теоретичні аспекти сутності ринку фінансових послуг / О. М. Войтенко // Бізнес Інформ. – 2014. – № 8. – С. 233–236.
5. Захарченко К. В. Ефективність розвитку фінансових послуг оператора поштового зв'язку : [монографія] / К. В. Захарченко, Л. А. Захарченко, Н. Ю. Потапова-Сінько. – Одеса : ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2012. – 256 с.
6. Кобушко І. М. Стратегія розвитку інвестиційного ринку : теоретичні засади та вітчизняні реалії : [монографія] / І. М. Кобушко. – Суми : Сумський держ. ун-т, 2012. – 517 с.
7. Коваленко Ю. М. Інституціалізація фінансового сектора економіки : [монографія] / Ю. М. Коваленко. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2013. – 608 с.
8. Подзигун І. Фінансовий ринок та ринок фінансових послуг : взаємозв'язок та єдність / І. Подзигун // Ринок цінних паперів України. – 2013. – № 1–2. – С. 83–88.
9. Солошкіна І. Функціонування ринков фінансових послуг: теоретико-правовий аспект / І. Солошкіна // *Legea și viața*. – 2014. – № 3. – С. 152–156.
10. Шкарлет С. М. Особливості застосування когнітивного підходу до ідентифікації сутності ринку фінансових послуг / С. М. Шкарлет, М. В. Дубина // Економічний часопис. – 2016. – № 3–4 (2). – С. 70–74.
11. Stijn, C. Competition in the financial sector: overview of competition policies [Electronic resource] // IMF Working Paper, 2009. – Mode of access : <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp0945.pdf>
12. Wyman, O. The role of financial services in society : towards responsible financial innovation [Electronic resource] / World Economic Forum: Geneva, 2014. – Mode of access : http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_SocietyInnovation_Report2014.pdf

References

1. Arbutov, S. H., Kolobov, Yu. V., Mishchenko, V. I., Naumenkova, S. V. (2011), Banking encyclopaedia [Bankivska entsyklopediia], Tsentr nauk. doslidz. Nats. banku Ukrainy, Znannia, Kyiv, 504 p.
2. Bobrov, Ye. A. (2007), "The role and place of financial service market in the structure of financial market" ["Rol ta mistse rynku finansovykh posluh u strukturi finansovoho rynku"], *Finansy Ukrainy*, No. 4, pp. 88–94.
3. Vyshyvana, B. M., Ostafil, O. V. (2009), "The role of financial services market in the development of national economy" ["Rol rynku finansovykh posluh u rozvytku natsionalnoi ekonomiky"], *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky regionu*, Issue 5, t. 2, pp. 192–196.
4. Vojtenko, O. M. (2014), "Theoretical aspects of the nature of financial services market" ["Teoretychni aspekty sutnosti rynku finansovykh posluh"], *Biznes Inform*, No. 8, pp. 233–236.
5. Zakharchenko, K. V., Zakharchenko, L. A., Potapova-Sinko, N. Yu. (2012), The efficiency of the development of financial services of mail service operator [Efektyvnist rozvytku finansovykh posluh operatora poshtovoho zviazku], ONAZ im. O. S. Popova, Odessa, 256 p.

6. Kobushko, I. M. (2012), The strategy of investment market development: theoretical principles and domestic realities [Stratehiia rozvytku investytsiinoho rynku: teoretychni zasady ta vitchyzniani realii], Sumskiy derzh. un-t, Sumy, 517 p.
7. Kovalenko, Yu. M. (2013), Institutionalization of economy financial sector [Instytucijalizaciya finansovogo sektora ekonomiky, Nac. un-t DPS Ukrainy, Irpin, 608 p.
8. Podzygun, I. (2013), "Financial market and financial services market: the relationship and unity" ["Finansovyi rynek ta rynek finansovykh posluh : vzaiemozv'iazok ta yednist"], Rynok tsinnyh paperiv Ukrainy, No. 1-2, pp. 83–88.
9. Soloshkina, I. (2014), "The functioning of financial services markets: legal and theoretical aspect" ["Funktsionirovanie ryinkov finansovykh uslug: teoretiko-pravovoy aspekt"], *Legea și viața*, No. 3, pp. 152–156.
10. Shkarlet, S. M., Dubyna, M. V. (2016), "Peculiarities of the use of cognitive approach to the identification of financial services market" ["Osoblyvosti zastosuvannya kognityvnogo pidhodu do identyfikaciyi sutnosti rynku finansovykh poslug"], *Ekonomichnyj chasopys*, No. 3-4 (2), pp. 70–74.
11. Stijn, C. (2009), Competition in the financial sector: overview of competition policies, *IMF Working Paper*, available at: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp0945.pdf>
12. Wyman, O. (2014), The role of financial services in society : towards responsible financial innovation, World Economic Forum : Geneva, available at: http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_SocietyInnovation_Report2014.pdf

M. Dubyna

CLASSIFICATION OF FINANCIAL SERVICES MARKETS

Financial services market is a complex system of different interrelations between economic entities. The importance of such market development from the position of providing stable dynamic development of the country's economy is difficult to overestimate. At the present moment such market virtually permeates all branches of industry and national economy. That's why performing of new investigations in the sphere of knowledge of theoretical, methodical and methodological peculiarities of functioning and development of financial services market is actual. The identification of different by their nature features, under which the types of this market can be determined, is separate component of deepening theoretical principles of the mentioned market functioning.

The article aims to identify the main features, under which the systematization and classification of the types of financial services market is conducted.

It is offered within the article to consider financial services market as the combination of economic relations, which arise by realization of non-material form of interrelation results, characterized by use value, between entities in the process of satisfying by some participants (producers) of financial needs of the others (consumers) on the mutual benefit of their interests agreeing on their own account, on the customers' account or on the account of attracted financial resources of other entities in accordance with the current legislation with the purpose to get profit, to preserve the assets value or to achieve social effect from the realization of such interaction. Such approach allows to consider financial services market as integrated research facility and, taking this into account, to offer the classification of its types.

It is emphasized that in the majority of scientific works, which have been analyzed, the attention of scientists is related to the investigation of segment structure of financial services market, that is not its classification. With account of that, in the article the main characteristics, under which the following types of such market are defined: in accordance with the legislation, by the method of development, by the level of regulating, by scale, by the character of functioning, by the level of integration into world economy, by development level; by the level of activities freedom, are identified. Their nature is substantiated.

Keywords: market, financial service, financial services market, financial intermediary, financial system, classification, segmentation, systematization.